

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (MA)

گرایش :

علوم اقتصادی

عنوان :

تحلیل اثرات سهولت شروع و تعطیلی کسب و کار

بر جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی

استاد راهنما :

خانم دکتر مرجان دامن کشیده

استاد مشاور :

خانم دکتر رویا سیفی پور

پژوهشگر :

امیر صالح احيایی

پاییز ۱۳۹۱

معاونت پژوهش و فناوری

به نام خدا

منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به اینکه عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه و دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشجویان و اعضای هیأت علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مدنظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل برائت : التزام به برائت جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند .
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت : تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال ، تجهیزات و منابع در اختیار .
- ۳- اصل ترویج : تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام : تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی .
- ۵- اصل رعایت حقوق : التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان ، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق .
- ۶- اصل رازداری : تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد ، سازمان ها و کشورها و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق .
- ۷- اصل حقیقت جویی : تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت .
- ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی : تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش .
- ۹- اصل منافع ملی : تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

امضاء پژوهشگر :

تقدیم به پدر و مادرم:

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه درخت پربار وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم، چرا که این دو وجود، پس از پروردگار، مایه هستی ام بوده اند دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب آموختند. آموزگارانی که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند....

تشکر و قدردانی :

وظیفه خود می دانم که از تمامی اساتید گرامی و کسانی که در طی این دوره، بنده را در فراهم آوردن این پایان نامه به هر نحوی یاری داده اند نهایت تشکر را داشته و برای آن ها سعادت و موفقیت را از خداوند بخواهم. به خصوص استاد بزرگوار دکتر دامن کشیده که صبورانه در این مدت مرا مورد لطف و راهنمایی قرار داده اند. نیز سپاس گزارم از جناب خانم دکتر سیفی پور که مرا از مشاوره های سازنده خود در تدوین پایان نامه بهره مند ساختند. همچنین بر خودم لازم می دانم که از استاد محترم داور جناب آقای دکتر صلاحی که پایان نامه این جانب را مطالعه فرمودند تشکر و قدردانی کنم.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب امیر صالح اخیایی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۷۰۸۴۶۳۳۴۰۰ در رشته علوم اقتصادی که در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۱ از پایان نامه خود تحت عنوان: تحلیل اثرات سهولت شروع و تعطیلی کسب و کار بر جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی با کسب نمره ۱۸ و درجه بسیار خوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و .... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضاء پژوهشگر

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۱/۷/۱

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای/خانم امیر صالح اخیایی از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۸ بحروف هیجده و با درجه بسیار خوب مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما :

فصل اول: کلیات طرح.....	۱
مقدمه.....	۳
۱-۱- بیان مسئله.....	۴
۲-۱- هدف‌های تحقیق.....	۸
۳-۱- اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن.....	۸
۴-۱- سوالات و فرضیه‌های تحقیق.....	۱۰
۱-۴-۱- سوالات تحقیق.....	۱۰
۲-۴-۱- فرضیه‌های تحقیق.....	۱۰
۵-۱- مدل تحقیق.....	۱۱
۶-۱- تعریف عملیاتی متغیرها و واژه‌های کلیدی.....	۱۱
۷-۱- روش تحقیق.....	۱۳
۸-۱- جامعه و حجم نمونه.....	۱۳
۹-۱- محدودیت‌ها و مشکلات تحقیق.....	۱۴
۱۰-۱- نهادها یا موسسات بهره‌بردار از یافته‌های این تحقیق.....	۱۴
نتیجه‌گیری.....	۱۴
فصل دوم: مطالعات نظری.....	۱۶
مقدمه.....	۱۷
۱-۲- مبانی نظری سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی.....	۱۷
۱-۱-۲- نظریه سیکل محصول و FDI.....	۲۰
۲-۱-۲- نظریه کوردن در مورد تجارت و شرکتهای چندملیتی.....	۲۶

- ۳۰ ..... ۲-۱-۳- نواقص بازار و FDI
- ۳۲ ..... ۲-۱-۴- نظریه التقاطی دانینگ
- ۳۴ ..... ۲-۱-۵- تجربه چین و کره جنوبی در زمینه FDI
- ۳۴ ..... ۲-۱-۵-۱- تجربه چین
- ۳۶ ..... ۲-۱-۵-۲- تجربه کره جنوبی
- ۳۹ ..... ۲-۲- عوامل موثر بر جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی
- ۳۹ ..... ۲-۲-۱- اندازه بازار، درجه توسعه اقتصادی و سرمایه انسانی کشور میزبان
- ۴۱ ..... ۲-۲-۲- آزادسازی اقتصادی
- ۴۱ ..... ۲-۲-۳- امنیت اقتصادی: ریسک سرمایه گذاری
- ۴۳ ..... ۲-۲-۴- توسعه بازارهای مالی
- ۴۴ ..... ۲-۲-۵- تجارت نرخ ارز و نظام های ارزی
- ۴۵ ..... ۲-۲-۶- سیاست های مالیاتی
- ۴۵ ..... ۲-۲-۷- حکمرانی خوب
- ۴۷ ..... ۲-۲-۸- قوانین کشور میزبان: فضای کسب و کار
- ۴۸ ..... ۲-۳- مبانی نظری شروع و تعطیلی کسب و کار
- ۴۸ ..... ۲-۳-۱- ضرورت پرداختن به مباحث مربوط به محیط کسب و کار
- ۴۹ ..... ۲-۳-۲- فضای کسب و کار
- ۵۱ ..... ۲-۳-۱- پیدایش نظریه بهبود محیط کسب و کار
- ۵۱ ..... ۲-۳-۲- روش شناسی شاخص های فضای کسب و کار
- ۵۲ ..... ۲-۳-۳- نحوه جمع آوری داده های فضای کسب و کار
- ۵۳ ..... ۲-۳-۳- شروع کسب و کار

- ۵۴ ..... ۲-۳-۱- مفروضات در مورد شرکت شروع کننده کسب و کار
- ۵۵ ..... ۲-۳-۳- شاخص شروع کسب و کار چگونه محاسبه می شود؟
- ۵۶ ..... ۲-۳-۵- نحوه محاسبه رتبه کشورها در شاخص شروع کسب و کار
- ۵۷ ..... ۲-۳-۶- پی آمدهای مقررات سخت گیرانه برای شروع کسب و کار
- ۵۸ ..... ۲-۳-۴- تعطیلی کسب و کار
- ۵۸ ..... ۲-۳-۴-۱- زیرشاخص های تعطیلی کسب و کار
- ۵۹ ..... ۲-۳-۴-۲- شاخص تعطیلی کسب و کار چگونه محاسبه می شود؟
- ۶۰ ..... ۲-۳-۴-۴- نحوه محاسبه رتبه کشورها در شاخص تعطیلی کسب و کار
- ۶۱ ..... ۲-۳-۴-۵- آثار قوانین خوب و رشکستگی
- ۶۳ ..... ۲-۵-۵- پیشنهاد تحقیق
- ۶۳ ..... ۲-۵-۱- مروری بر مطالعات داخلی
- ۶۹ ..... ۲-۵-۲- مروری بر مطالعات خارجی
- ۷۹ ..... نتیجه گیری
- ۸۱ ..... فصل سوم: تحلیل داده های آماری
- ۸۲ ..... مقدمه
- ۸۳ ..... ۳-۱- داده های آماری
- ۸۴ ..... ۳-۲- مقایسه ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی ایران با کشورهای منتخب سند چشم انداز و OECD
- ۸۵ ..... OECD
- ۸۷ ..... ۳-۳- بررسی وضعیت فضای کسب و کار در ایران
- ۸۷ ..... ۳-۳-۱- بررسی جایگاه فضای کسب و کار ایران در میان کشورهای مختلف جهان
- ۹۰ ..... ۳-۳-۲- بررسی جایگاه فضای کسب و کار ایران در میان کشورهای حوزه سند چشم انداز

۳-۴- بررسی وضعیت شاخص شروع کسب و کار در ایران ۹۲

۳-۴-۱- بررسی جایگاه شاخص شروع کسب و کار ایران طی دوره ۲۰۰۴-۲۰۱۲ ..... ۹۲

۳-۴-۲- بررسی جایگاه شاخص شروع کسب و کار ایران در میان کشورهای حوزه سند چشم انداز

..... ۹۵

۳-۴-۳- اصلاحات انجام شده در زمینه شروع کسب و کار در سراسر کشورهای جهان ۹۸

۳-۵- بررسی وضعیت شاخص تعطیلی کسب و کار در ایران ۹۹

۳-۵-۱- بررسی جایگاه شاخص تعطیلی کسب و کار در ایران طی دوره ۲۰۰۴-۲۰۱۲ ..... ۹۹

۳-۵-۲- بررسی جایگاه شاخص تعطیلی کسب و کار ایران در میان کشورهای حوزه سند

چشم انداز ۱۰۱

۳-۵-۳- اصلاحات انجام شده در زمینه تعطیلی کسب و کار در سراسر کشورهای جهان ۱۰۵

۳-۶- تحلیل ارتباط میان شاخص شروع کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی ۱۰۶

۳-۷- تحلیل ارتباط میان شاخص تعطیلی کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی ۱۱۳

نتیجه گیری ۱۱۸

فصل چهارم: برآورد مدل ۱۲۰

مقدمه ۱۲۱

۴-۱- تصریح مدل ۱۲۲

۴-۲- روش برآورد الگو ۱۲۶

۴-۳- برآورد الگو و تحلیل نتایج ۱۳۰

نتیجه گیری ۱۳۵

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۳۷

مقدمه ۱۳۸

۱-۵- نتیجه گیری..... ۱۳۹

۲-۵- پیشنهادات..... ۱۴۳

۱-۲-۵- پیشنهادات برای پژوهشگران بعدی..... ۱۴۷

جدول ویژگی های صنعت در مراحل مختلف سیکل محصول.	۱۸
جدول زیرشاخص ها، نتایج و رتبه کشور Y در شاخص شروع کسب و کار	۴۶
جدول زیرشاخص ها، نتایج و رتبه کشور Y در شاخص تعطیلی کسب و کار	۴۹
جدول مقایسه ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی ایران با کشورهای منتخب حوزه سند چشم انداز	۷۱
جدول رتبه بندی کشورهای منتخب حوزه سند چشم انداز بر اساس شاخص فضای کسب و کار در سال ۲۰۱۲	۷۵
جدول روند شاخص شروع کسب و کار ایران طی دوره ۲۰۱۲-۲۰۰۴	۷۷
جدول رتبه بندی کشورهای منتخب حوزه سند چشم انداز بر اساس شاخص شروع کسب و کار در سال ۲۰۱۲	۷۸
جدول وضعیت کشورهای منتخب حوزه سند چشم انداز بر اساس شاخص شروع کسب و کار در سال ۲۰۱۲	۷۹
جدول روند شاخص تعطیلی کسب و کار طی دوره ۲۰۱۲-۲۰۰۴	۸۲
جدول رتبه بندی کشورهای منتخب حوزه سند چشم انداز بر اساس شاخص تعطیلی کسب و کار در سال ۲۰۱۲	۸۳
جدول وضعیت کشورهای منتخب حوزه سند چشم انداز بر اساس شاخص تعطیلی کسب و کار در سال ۲۰۱۲	۸۴
جدول ارتباط میان مراحل شروع کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی	۸۶
جدول ارتباط میان زمان شروع کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی	۸۷
جدول ارتباط میان هزینه شروع کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی	۸۸

- ۱۲-۳ ارتباط میان حداقل سرمایه مورد نیاز شروع کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی --۹۰
- ۱۳-۳ جدول ارتباط میان نرخ بازستانی تعطیلی کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی ---۹۱
- ۱۴-۳ جدول ارتباط میان زمان تعطیلی کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی -----۹۲
- ۱۵-۳ جدول ارتباط میان هزینه تعطیلی کسب و کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی -----۹۳
- ۱-۴ جدول آزمون F برای مدل ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی -----۱۰۳
- ۲-۴ جدول نتایج تخمین مدل ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای کشورهای منتخب حوزه
سند چشم انداز با روش اثرات ثابت در دوره ۲۰۰۴-۲۰۰۹-----۱۰۵
- ۳-۴ جدول نتایج تخمین مدل ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای کشورهای منتخب حوزه
OECD با روش اثرات ثابت در دوره ۲۰۰۴-۲۰۰۹.-----۱۰۷
- ۴-۴ جدول رتبه بندی ایران، کشورهای منتخب سند چشم انداز و OECD براساس تعطیلی کسب و
کار در سال ۲۰۱۲-----۱۰۸.
- ۵-۴ جدول وضعیت کشور ایران، کشورهای منتخب سند چشم انداز و OECD براساس تعطیلی
کسب و کار در سال ۲۰۱۲-----۱۰۸

۱-۲	نمودار منحنی سیکل محصول.....	۱۷
۲-۲	نمودار وزن هر کدام از زیر شاخص های شروع کسب و کار	۴۶
۲-۳	نمودار وزن هر کدام از زیرشاخص های تعطیلی کسب و کار	۴۹

چکیده

طی دهه گذشته سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در کل گردش سرمایه سهم بسیار زیادی را به خود اختصاص داده است؛ بطوریکه، اخیراً بیش از نیمی از گردش سرمایه در بخش خصوصی کشورهای در حال توسعه حاصل از جذب FDI بوده است. این نوع ترکیب گردش سرمایه، سیاست‌گذاران کشورهای در حال توسعه را برای جذب بیش‌تر FDI تحریک کرده است. یکی از شروط اصلی سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در اقتصاد میزبان، سهولت شروع و تعطیلی کسب‌وکار در اقتصاد میزبان است. در این مطالعه، اثرات سهولت شروع و تعطیلی کسب‌وکار بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در ۱۶ کشور منتخب حوزه سند چشم‌انداز و ۱۹ کشور عضو OECD طی دوره ۲۰۰۴-۲۰۰۹ مورد بررسی قرار گرفته است. عوامل موثر بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی عبارت است از: عوامل از منظر شروع کسب‌وکار شامل زمان شروع کسب‌وکار و هزینه شروع کسب‌وکار. شایان ذکر است، عوامل موثر بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از منظر تعطیلی کسب‌وکار شامل نرخ بازستانی تعطیلی کسب‌وکار می‌باشد. گفتنی است، درجه باز بودن اقتصاد و حکمرانی خوب از دیگر عوامل موثر بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است که در این مطالعه از آنها استفاده شده است.

نتایج مطالعه بیان‌گر تأثیر مثبت و معنادار حکمرانی خوب و درجه باز بودن اقتصاد بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است؛ در ضمن، متغیرهای هزینه شروع کسب‌وکار و زمان شروع کسب‌وکار تأثیر منفی و معنادار بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دارند. لازم به ذکر است، نتایج حاکی از آن است که متغیر نرخ بازستانی تعطیلی کسب‌وکار تأثیر مثبت و معناداری بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای حوزه سند چشم‌انداز دارد حال آنکه در کشورهای عضو OECD این تأثیر مثبت و بی‌معنا است.

فصل اول
کلیات طرح

مقدمه

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از دیرباز یکی از موضوعات بحث برانگیز در عرصه اقتصاد بین‌الملل بوده است. در عصر کنونی اقتصاددانان و دولتها همگی بر اهمیت حیاتی جذب جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی اتفاق نظر دارند، از دید آنها این مساله به ویژه در کشورهای در حال توسعه طیف وسیعی از تحولات اقتصادی را ایجاد می‌کند. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) یکی از بهترین روشهای مطرح در زمینه‌ی تامین مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری است. به کارگیری این نوع سرمایه‌گذاری به جز تامین مالی، اهداف دیگری چون ارتقاء فناوری، توسعه مهارت و مدیریت برای ارتقاء توان کیفی نیروی کار داخلی، توسعه‌ی بازارهای صادراتی، افزایش استاندارد تولیدات داخلی و حرکت به سوی اقتصاد بازار را نیز دنبال می‌کند.

در بخش اول این فصل به اهمیت موضوع فضای کسب و کار و نقش آن در رشد اقتصادی کشورها اشاره شده، سپس اثرات سهولت شروع و تعطیلی کسب و کار بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی توضیح داده شده است. در ادامه، این سوال مطرح شده که آیا سهولت شروع و تعطیلی کسب و کار بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کشورهای منتخب حوزه سند چشم‌انداز تاثیر مثبت و معناداری داشته و کدام عامل تاثیر بیشتری داشته است. سپس ضرورت و اهمیت موضوع مورد مطالعه، مطرح شده است. در ادامه، به اهداف اصلی تحقیق، سئوالات، فرضیه‌های تحقیق و تعریف مفاهیم اساسی پرداخته شده است. در نهایت، جامعه آماری، روش‌شناسی تحقیق و مهم‌ترین محدودیت‌های تحقیق بیان شده است.

۱-۱- بیان مسئله

کسب موفقیت در زمینه جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی و دستیابی به رشد سریع و مستمر اقتصادی، نیازمند شرایط محیطی مطلوب است. می توان شرایط محیطی مورد نیاز برای پویایی کسب و کار را به "فضای کسب و کار" تعبیر کرد.

به عبارت دیگر، فضای کسب و کار دربرگیرنده متغیرهای موثر بر کسب و کار بنگاه های اقتصادی است که خارج از تسلط و قدرت آن بنگاه ها است ولی بر نتیجه تلاش آن ها بسیار موثر است. یک بنگاه برای کسب و حفظ مزیت رقابتی همواره باید نسبت به تغییرات فضای کسب و کار هوشیار بوده و آن را رصد کند تا بتواند استراتژی های خود را به درستی تغییر داده و در صورت لزوم برنامه ریزی جدید انجام دهد. بانک جهانی بعد از تلاش های دهه ی ۸۰ میلادی در راستای جمع آوری داده های بیان کننده شرایط سیاسی - اقتصادی کشورها، در سال ۲۰۰۱ پروژه فضای کسب و کار را راه اندازی کرد و بدین ترتیب ابزار استاندارد برای مقایسه تطبیقی تاثیر تصمیمات دولت بر فعالیت های کسب و کار ایجاد کرده است که شاخص فضای کسب و کار^۱ شامل نه مولفه است:

- (۱) شروع کسب و کار^۲
- (۲) اخذ مجوزهای ساخت^۳
- (۳) ثبت اموال^۴
- (۴) اخذ اعتبارات^۵
- (۵) حمایت از سرمایه داران^۶

---

^۱ Doing Business Index

^۲ Starting a business

^۳ Dealing with construction permits

^۴ Registering property

^۵ Getting credit

^۶ Protecting investors

۶) پرداخت مالیات^۱

۷) تجارت فرامرزی^۲

۸) لازم الاجرا شدن قراردادها^۳

۹) تعطیلی کسب و کار^۴

در این پژوهش، تاکید پژوهشگر بر شاخص ابتدایی (شروع کسب و کار) و انتهایی (تعطیلی کسب و کار) است و هدفی را که دنبال می کند تحلیل اثرات سهولت شروع و تعطیلی کسب و کار بر جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI^۵) است.

الف) شروع کسب و کار^۶

شاخص ترکیبی شروع کسب و کار به چالش های راه اندازی یک کسب و کار اشاره دارد که عبارتند از: تعداد گام هایی که انتظار می رود یک کارآفرین برای راه اندازی باید طی کند، مدت زمان و هزینه ای که بطور متوسط طی این مراحل نیاز دارد و حداقل سرمایه ای که برای شروع کسب و کار باید داشته باشد. شاخص شروع کسب و کار از چهار زیر شاخص تشکیل شده است:

۱) مراحل (تعداد)^۶

۲) مدت زمان (روز)^۸

۳) هزینه (درصدی از درآمد سرانه)^۹

۴) حداقل سرمایه مورد نیاز (درصدی از درآمد سرانه)^{۱۰}

---

^۱ Paying taxes

^۲ Trading across borders

^۳ Enforcing contracts

^۴ Closing business

^۵ Foreign Direct Investment(FDI)

^۶ Starting Business

^۷ Procedures

^۸ Time (in calendar days)

^۹ Cost (% of income per capita)

^{۱۰} Paid-in minimum capital